

Antwoorden bij de tekst 'Schaken populairder dan ooit'

A. Zoek de betekenis van onderstaande woorden op, op het internet en schrijf deze achter de woorden.

1. prestigieus (regel 2) → gezag uitstralend / aanzienlijk / indrukwekkend
2. rage (*schaakrage* in regel 9) → iets dat tijdelijk populair is
3. imago (regel 12) → een beeld dat mensen van iets hebben
4. 'korte metten maken' (regel 14) → doortastend optreden / ergens een einde aan maken
5. teleporteren (regel 15) → het rechtstreeks verplaatsen van objecten
6. nukkig (regel 16) → chagrijnig, knibbig
7. lancering (regel 21) → het naar voren brengen van iets nieuws
8. 'niet meer aan te slepen' (regel 26) → heel erg goed verkocht worden
9. neveneffect (regel 43) → onbedoeld effect / onbedoelde gevolgen
10. louter (regel 48) → enkel en alleen
11. aanwas (regel 48) → toename
12. mondjesmaat → nauwelijks voldoende
13. fysiek (regel 59) → lichamelijk
14. capaciteiten (regel 59) → vermogen (om iets te kunnen)
15. 'hoog van de toren blazen' (regel 64) → een groot woord hebben / opscheppen

B. Geef van onderstaande stellingen aan of deze juist of onjuist zijn.

1. Voordat de serie *The Queen's Gambit* op Netflix verscheen, waren er minder mensen geïnteresseerd in schaken. **juist**
2. De hoofdrolspeler in de serie is een vrouw. **juist**
3. Het is een waargebeurd verhaal. **onjuist**
4. Er schaken meer mannen dan vrouwen. **juist**
5. Alleen in Nederland is de vraag naar schaakborden zo groot. **onjuist**
6. Steeds meer vrouwen gaan nu schaken. **juist**
7. Het was de bedoeling van de serie dat er meer vrouwen zouden gaan schaken. **onjuist**
8. Schaken kan je alleen als je slim bent. **onjuist**
9. Je hebt voornamelijk inzicht nodig om goed te kunnen schaken. **juist**
10. Nu wordt er vooral online geschaakt. **juist**

Heb je tijd over? Maak dan opdracht C!

C. Haal zoveel mogelijk signaalwoorden uit de tekst.

Schaken populairder dan ooit

Vrijdag 15 januari begon in Wijk aan Zee het prestigieuze Tata-Steel schaaktoernooi, met grote namen **als** de Noor Magnus Carlsen en de Nederlander Anish Giri. Grote kans dat **ook** jij deze namen sinds kort kent, want mede dankzij de Netflix-serie *The Queen's Gambit* is er een ware schaakrage ontketend.

Dankzij de populaire Netflixserie *The Queen's Gambit* is ook in Nederland schaken populairder

The Queen's Gambit

Voor veel mensen had schaken misschien een wat saai en stoffig imago, **totdat** de serie *The Queen's Gambit* op Netflix verscheen. Deze serie (geschikt voor kijkers vanaf zestien jaar) maakte in korte tijd korte metten met dit stoffige imago en veroorzaakte een ware run op schaakborden.

The Queen's Gambit is een verhaal dat je teleporteert naar de jaren 60. De jonge Beth Harmon, gespeeld door Anya Taylor-Joy, leert schaken van de nukkige conciërge in het weeshuis waar ze opgroeit. Hij ziet haar talent **en** regelt dat ze op een schooltoernooi mag spelen. Ze blijkt een genie **en** laat de voltallige schaakclub alle hoeken van het bord zien. Al snel schaakt ze op het hoogste niveau, waar ze een regenboog aan kleur brengt in de grijze mannenwereld. De serie is gebaseerd op het gelijknamige boek van de Amerikaan Walter Tevis.

Al een maand na lancering stond de serie in 92 landen in de toptien van Netflix, in 63 landen zelfs op nummer 1. Al miljoenen huishoudens hebben Beth in hun harten gesloten **en** zich door haar laten inspireren.

Niet meer aan te slepen

Dankzij het succes van *The Queen's Gambit* zijn de schaakspellen **inmiddels** niet meer aan te slepen. Ivar Smit van Schaak- en Gowinkel *Het Paard* in Amsterdam heeft er slapeloze nachten van: 'De vraag is echt geëxplodeerd. En niet alleen hier, maar in heel Europa, **dus ook** de leveranciers draaien overuren. Ik hoop dat ik nog aan een nieuwe voorraad kan komen.' Smit zag in een maand tijd zijn omzet vervijfvoudigen.

Het is een ander soort klanten dat nu zijn winkel binnen komt, grofweg te verdelen in drie categorieën: mensen die vroeger hebben geschakt, mensen van wie de partner eerder niet geïnteresseerd was **en** – inderdaad – meer vrouwen. Smit snapt wel dat de hele wereld in de ban is van *The Queen's Gambit*. De serie is knap gemaakt **en omdat** de makers advies hebben gekregen van schaakgrootmeester Garri Kasparov **ook** heel realistisch. 'Alles klopt, de schaakstellingen, de schrijvers die worden genoemd. Het is heel knap gedaan,' aldus Smit.

Omdat het **vanwege** de coronamaatregelen lastig is om fysiek tegen andere mensen te schaken, kiezen steeds meer mensen voor online schaken, **bijvoorbeeld** via chess.com. Deze website schreef onlangs bezoekersrecords van boven de honderd miljoen **en** tijdens het NK internetschaken voor dames raakten de servers zelfs overbelast.

Schaken een mannsport?

Het belangrijkste personage in *The Queen's Gambit* is dus Beth Harmon, een vrouw. Dat is best bijzonder, **omdat** de schaakwereld vaak wordt gezien als een mannenbolwerk. Neveneffect van de serie is dat nu **ook** steeds meer vrouwen geïnteresseerd raken in schaken. De Koninklijke Nederlandse Schaakbond (KNSB) is zeer te spreken over de groeiende belangstelling voor de denksport: 'De verhouding tussen mannen **en** vrouwen in de schaaksport is in Nederland behoorlijk scheef,' zegt Dharma Tjiam, directeur van Koninklijke Nederlandse Schaakbond (KNSB) hierover. **Ook** het Tata-Steel schaaktoernooi is op dit moment louter een mannenaangelegenheid. Hij juicht de aanwas van vrouwen in zijn sport toe. **Tot nu toe** drong **maar** mondjesmaat een vrouw het mannenbastion binnen, **zoals** de Hongaarse grootmeester Judit Polgár, **net als** Beth een schaakwonderkind.

Nederlands talent

Ook in Nederland kennen we jonge vrouwelijke schaaktalenten **zoals** Beth Harmon. Zo werd de Amsterdamse Eline Roebers (14) vlak voor kerst wereldkampioen schaken in de klasse van meisjes tot en met 14 jaar. In een interview met *Het Parool* vertelt Roebers: 'Alle schaakstukken moeten goed samenwerken, **als** ze alleen maar op een vlak staan zonder functie, zijn de stukken zinloos. Elk schaakstuk moet ergens met een reden staan. Anders gaat het mis.' Schaken is misschien wel het belangrijkste in het leven van Eline, vertelt ze in het interview. 'Toen ik jonger was, ging ik soms met vriendinnen mee naar turnen of ballet. **Maar** dat was het niet voor mij. Schaken is meer aan mij besteed. Schaken heeft heel weinig met fysieke capaciteiten te maken, dat trekt me heel erg aan. Je hoeft niet lang te zijn. Het maakt niet uit hoe je eruitziet of hoe sterk je bent. Leeftijd doet er **ook** niet toe. Het gaat er puur om hoe goed je in schaken bent. Je hoeft er **ook** niet slim voor te zijn. Inzicht is het enige dat je nodig hebt om een goede schaker te worden, al zal intelligentie een positieve impact hebben. **Toch** zal Roebers, die wordt geroemd vanwege haar aanvallende manier van spelen, niet hoog van de toren blazen. Ze vindt zichzelf nooit beter dan een ander. 'Ik denk dat alle acht speelsters van de kwartfinale kans hadden om te winnen. Het was een kwestie van wie dit toernooi toevallig het beste speelde.'

Schoolactiviteit

Om meer kinderen, **en ook** meisjes, aan het schaken te krijgen is meer dan eens geopperd om schaken een vaste plek in het schoolrooster te geven, iets dat vanuit de Europese Unie sterk wordt aangemoedigd. **Ook** hoogleraar neuropsychologie Erik Scherder (bekend van zijn optredens bij *De Wereld Draait Door*) is voor schaken op school. 'Schaken voegt iets toe dat niet in rekenen **en** taal zit,' zegt hij. **Onlangs** nog werd de Stichting Jeugdschaak opgericht, **met als doel** schoolschaken in Nederland te stimuleren. Wellicht worden er **dus**, straks al de scholen weer open gaan, allerlei schaakclubjes opgericht. **En tot** die tijd kun je je richten op het online schaken. Er bestaan zelfs een soort dating apps voor schaakliefhebbers, waarmee schaakspelers tegenstanders uit de buurt kunnen vinden om een potje (online) te schaken.

Bronnen: hetparool.nl, nos.nl, trouw.nl, gooieneemlander.nl.